

Heerlijk Holten!

Een ontwikkelingsperspectief voor Holten.

augustus 2009

“Heerlijk Holten!”

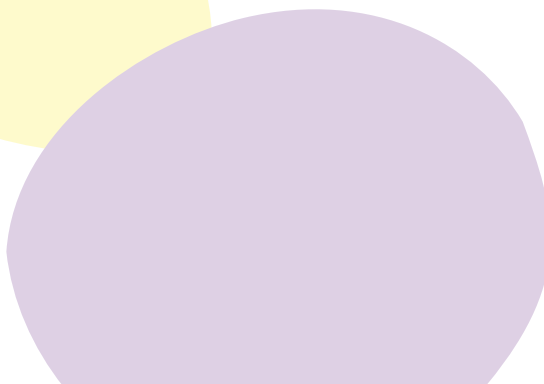
H L T € N (OV)

Inhoud

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Perspectief	6
3. Vertrekpunt	8
4. Ondernemen	12
5. De route	14
6. Werkzaamheden	22
7. Keuzes	30
8. Organisatie	33
9. Aan de slag met Heerlijk Holten!	36

“De stip aan de horizon
dichterbij dan gedacht.”

1. Inleiding

Inleiding

Aan de rand van het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug ligt Holten, een van oudsher bekend vakantieoord. De gezonde omgeving en het bijzondere heuvellandschap hebben sinds het begin van de 20ste eeuw toeristen van heinde en verre gelokt. Maar de tijden zijn veranderd. Het dorp Holten heeft op zichzelf niet meer de uitstraling van voorheen. De aantrekkingskracht van een statig dorp aan de voet van de berg is ingeruild voor een bescheiden plaats in de 'schaduw' van de berg.

Holten is klaar voor de stap uit de schaduw. Met een gevarieerde lijst aan plannen en projecten die tot doel hebben om de aanblik van Holten te veranderen en de wens om gericht te investeren in sfeer, beleving en activiteiten, wil Holten zichzelf een herkenbaar gezicht geven in de bestaande omgeving.

Vanuit bestaande projecten en een heldere visie zijn de unieke voordelen van de omgeving goed te integreren in een makeover van het hart van Holten en de bijbehorende toeristische sector.

Heerlijk Holten is de stip aan de horizon. Deze visie beschrijft het lonkend perspectief en laat zien hoe Holten zich over enkele jaren kan profileren, geeft de stappen aan om dit perspectief te bereiken en laat zien welke elementen van het

perspectief nu al zichtbaar zijn. Het is een focus en een lonkend perspectief voor iedere belanghebbende die in de komende periode betrokken zal zijn bij de uitvoering van de verschillende plannen en ideeën die leven in Holten.

Deze visie:

- geeft richting;
- biedt een uitdagende propositie;
- maakt keuzes duidelijk;
- en is een leidraad voor uitvoering.

Heerlijk Holten: de blik in de toekomst die dichter bij is dan mensen denken.

Heerlijk Holten is de visie op de toekomst voor Holten, waarbinnen Holten uitgroeit tot aantrekkelijke pleisterplaats voor toeristen en bewoners.

De toekomstvisie Heerlijk Holten is opgesteld door Axis Media-ontwerpers in samenwerking met:

- ondernemers, bestuurders, volksvertegenwoordigers en betrokken inwoners;
- Van Gent Van der Reest Adviseurs;
- H+N+S Landschapsarchitecten;
- SAB adviesgroep.

Perspectief

2. Perspectief

Holten in 2025

Het is zonnig en druk in Holten. In de afgelopen jaren hebben steeds meer mensen ontdekt dat Holten dé plek is om vakantie te vieren in eigen land. Even een weekje weg uit de drukte van de stad of een weekendje energie op doen.

In diverse glossy's staat Holten regelmatig in de top drie in de 'even weg' tips. En dat zie en merk je als je het dorpsplein op stapt.

Op het plein doen mensen zich tegoed aan sorbets en cappuccino's. Een aangenaam geroezemoes met af en toe wat hoge kinderstemmetjes die er doorheen galmen. Goedgeklede obers lopen af en aan met tapas en rosé, maar ook met pannenkoeken. Je kiest voor het voorjaarszonnetje, of juist voor een plekje in de schaduw onder de grote bomen; in Holten gaat dat perfect samen.

De rust wordt even verstoord door de bel van de elektrische trein, waar mensen gratis op kunnen stappen om zich af te laten zetten op de top van de Holterberg of bij het speelparadijs aan de rand van het dorp. Wat ze maar willen.

Het ecologisch gebouwde speelparadijs is volledig CO2-neutraal en is opgebouwd met behulp van lokale ondernemers, de plaatselijke bevolking en de toeristen in Holten.

Het speelparadijs biedt momenteel plaats aan vele enthousiaste bezoekers per jaar.

De toeristen kunnen kiezen uit een gevarieerd aanbod; kunstliefhebbers kunnen hun hart ophalen bij de acht gezellige galerieën en het Kulturhus, maar ook de culinaire toerist kan aan zijn trekken komen in de diverse specialiteiten-restaurants tijdens goed georganiseerde meerdaagse arrangementen.

En de inwoners...

zij wonen waar anderen op vakantie gaan!

Alles kan, maar niets hoeft. Het is altijd vakantie in Holten; een plek om terug te komen!

Startschot

Natuurlijk zijn we nog niet in 2025, maar het startschot voor de ontwikkelingen om van Holten een plek zoals hiervoor geschetst te maken, is al gegeven.

De benodigdheden zijn aanwezig; de potentie is er, de plannen zijn er en de Holtenaren zijn gemotiveerd. Holten als moderne versie van de toeristische oase van rust, lonkt aan de horizon.

“Wonen waar anderen
op vakantie gaan.”

3. Vertrekpunt

Vertrekpunt

Huidig Holten

Holten is met haar 8739 inwoners (01-01-2009) onderdeel van de gemeente Rijssen- Holten. De leeftijdsopbouw van het dorp is als volgt:

Leeftijd	%
0-15 jaar	18
15-25 jaar	10
25-45 jaar	23
45-65 jaar	29
65 jaar en ouder	20

De gemeenschap is buitengewoon ondernemend en inventief, wat onder andere blijkt uit het aantal bedrijven dat er gevestigd is. Zet daarnaast de bijzonder hoge mate van bereidheid om mee te werken aan evenementen als de Triathlon en het succes ligt voor het oprapen.

Als voorbeeld: het aantal vrijwilligers bij dit evenement loopt op tot over de 1200. Dat is één op de zeven inwoners, voor de goede rekenaar.

Dit geloof in elkaar en het gezamenlijke doorzettingsvermogen heeft er onder meer toe geleid dat het EK Triathlon dit jaar in Holten is gehouden!

Historie

Holten is een van oorsprong toeristische plaats, gevormd door het toerisme dat van oudsher naar de Holterberg trekt. Deze toeristische inslag heeft de bevolking gevormd en een gastvrij en open karakter gegeven. Dat kan iedere bezoeker overal ervaren.

In het begin van de vorige eeuw was Holten een nationaal bekend vakantieoord. Door de jaren heen zijn er in Nederland veel meer vakantieplaatsen ontstaan en hebben vakanties in het buitenland enorm aan populariteit gewonnen. Hierdoor is de attractiewaarde van Holten verminderd en de bekendheid als vakantieoord afgenomen.

Uit gesprekken met ondernemers, bestuurders, volksvertegenwoordigers en betrokken inwoners is echter gebleken dat er voldoende positieve elementen aanwezig zijn die deze populariteit weer kunnen herstellen, zij het op een wezenlijk andere manier!

Holten niet langer als aanvulling op de berg, maar als zelfstandige attractie in een prachtige omgeving.

Unieke kenmerken

Door haar ligging aan het doorgaande spoor van Enschede naar Amsterdam is Holten goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Daarnaast heeft Holten twee afslagen op de A1 en is daarmee ook met de auto prima bereikbaar. Eenmaal in het centrum zijn voorzieningen lopend te bereiken en is er veel plaats om je auto vlak bij de voorzieningen kwijt te kunnen.

Evenementen als de Triathlon, het theaterspektakel van Dolf Moed en de motorcross hebben een dubbele aantrekkingskracht. Naast de vele bezoekers die af komen op bijvoorbeeld het driedaags Triathlon evenement brengt het ook vrijwel de gehele dorpsgemeenschap op de been. Holtenaren zijn kritisch, maar zeker niet terughoudend. Holtense zaken staan garant voor betrokkenheid van Holtenaren. Het engagement is groot.

De omgeving van Holten is doorspekt met een scala aan toeristische trekpleisters:

- Vakantiepark Landal Twenhaarsveld ligt aan de rand van Holten en wordt bevolkt door gezinnen. Deze komen voornamelijk van het park om de natuur in te trekken en eventueel om boodschappen te doen in Holten.
- De Outdoors Lodge, dichtbij de A1, is ook een belangrijke toeristische trekpleister.
- De omgeving van Holten leent zich enorm goed voor uitstapjes op het gebied van natuur, cultuur en sport. Er is veel variatie in het aanbod: heuvels, water, de Canadese begraafplaats en grote internationaal bekende wandelpaden zoals het Pieterpad, het Overijsselpad en het Marskramerpad.
- Camping De Holterberg ligt tegen de zuid-helling van de Holterberg.
- Natuurdiorama Holterberg heeft een van de grootste collecties Europese diersoorten van Nederland en laat meer dan 500 dieren zien.
- Diverse restaurants op de berg, zoals Woody's, Hoog Holten, Bistro de Holterberg, 't Losse Hoes en De Swarte Ruijter.
- De Waerdenborch is een middelbare school met 1500 leerlingen, die in de vorm van stageplaatsen en vakantiewerk een goede combinatie maakt met Heerlijk Holten. De leerlingen zullen in de toekomst kennis maken met de aantrekkelijke dorpskern.

Deze trekpleisters en kenmerken zijn een absolute meerwaarde voor Holten, maar de aanwezigheid van deze elementen alleen is niet voldoende om Holten naar een hoger plan te tillen. Daarvoor moet een aantal mentale en fysieke omwentelingen gemaakt worden.

Een goed begin is gemaakt

Een van de belangrijkste impulsen wordt op dit moment gegeven door de gemeente Rijssen-Holten, namelijk het scheppen van duidelijkheid.

Tot nog toe was het niet duidelijk wat de toekomstvisie achter de plannen van de gemeente was. Dit heeft voor een deel de stagnatie in de ontwikkeling van het centrum veroorzaakt. Door meer duidelijkheid en zekerheid te bieden over de toekomstige ontwikkelingen en visie, krijgen de inwoners en ondernemers merkbaar meer vertrouwen en herleeft het enthousiasme om bij te dragen aan de ontwikkeling van het nieuwe centrum.

Een gezellig centrum is een gebied waar mensen graag verblijven. Een gebied gastvrij voor voetgangers, waar een cappuccinootje op een terras in de zon gedronken kan worden, terwijl de kinderen vrij kunnen ravotten en waar je lekker even blijft hangen na het doen van de

boodschappen. Door een aantal goed geplande en goed uitgevoerde ingrepen kan het centrum van Holten zich ontwikkelen tot zo'n bruisend hart van Holten.

Er worden verkeersmaatregelen genomen die bijdragen aan deze ontwikkeling van het centrum. Deze maatregelen zorgen ervoor dat mensen zorgeloos (en dus langer!) door het centrum kunnen wandelen. Door het centrale plein, de Smidsbelt, om te vormen tot een gezellig horecaplein met terrassen en restaurants, worden mensen uitgenodigd langer in Holten te verblijven.

De belangrijkste trekpleister van de regio is onmiskenbaar het nationaal park de Sallandse Heuvelrug, met onder andere de Holterberg. Op het moment is er geen echte verbinding tussen Holten en de berg. Een koppeling tussen het dorp en de berg zorgt ervoor dat er een wederzijdse aantrekkingskracht ontstaat.

Het wordt tijd dat mensen uit meer kunnen kiezen dan de Holterberg alleen.

“Holten biedt
meer naast de berg!”

4. Ondernemen

Ondernemen

“Doelgericht ontwikkelen.”

Er is een perspectief geschetst en een inventarisatie gemaakt van de elementen die al aanwezig zijn en potentie hebben in Holten. Nu is het zaak een richting aan de ontwikkelingen te geven. Maar voor de koers bepaald kan worden moeten eerst de missie en doelen van de gemeente duidelijk zijn. Deze missie en de doelen zijn als volgt omschreven:

Missie

Holten ontwikkelt zich in de komende vijftien jaar tot een krachtige dorpskern met een belangrijke toegevoegde waarde aan het totale recreatieve aanbod van Overijssel. In deze ontwikkeling wordt gezorgd voor meerwaarde voor zowel de inwoners, de toerist als de regio.

Doelen

Zonder richtlijnen is een missie zinloos, dus hebben we onderstaande doelen geformuleerd;

- Zorgen voor een kwalitatieve impuls aan de ruimtelijke kwaliteit en de recreatieve functie, passend bij de schaal van Holten, met de attractieve speerpunten op het gebied van sport & bewegen, kunst & cultuur en Eco-Fun als uitgangspunt. (zie hoofdstuk 5)
- Groei van het aantal toeristen door toevoegen functies zoals horeca, detailhandel, zorg en toeristische functies.

- Holten moet zijn huidige plek versterken binnen het provinciaal toeristisch beleid.

Indicatoren

Om doelen meetbaar te maken, maken we gebruik van indicatoren. Deze indicatoren stellen een termijn en meeteenheid aan de doelen, waardoor beoordeeld kan worden of de doelen ook daadwerkelijk behaald worden.

- De waardering van de inwoners voor de voorzieningen in het dorp is in 2005 gemeten op het cijfer 7,3. In 2010, 2015 en 2020 wordt dit weer gemeten. In 2010 mag dit cijfer niet gedaald zijn, in 2015 moet het gestegen zijn naar een 8 gemiddeld. In 2020 moet dit doorgesloegen zijn naar een 8,5.
- In 2008 zijn er 451.898 toeristische overnachtingen geteld in Holten. In 2015 moet dit aantal gestegen zijn naar 10% tot 497.089. In 2020 wordt een stijging van 30% ten opzichte van 2008 verwacht, naar 587.467 overnachtingen.
- In 2015 zijn er tenminste vijf vaste of jaarlijkse activiteiten die gerelateerd zijn aan de profielen Kunst & Cultuur, Sport & Beweging en Eco-Fun.
- Door de kwaliteitsimpuls voor het dorp zal het aantal inwoners groeien. Op het moment is er geen groei, in 2015 zal er een bevolkingstoename zijn.

Het streven is de gestelde doelen te behalen en meetbaar te maken door middel van indicatoren. De hiervoor beschreven indicatoren zijn hiervoor een eerste aanzet. Een activiteit die spoedig uitgevoerd moet worden is het opstellen van een effectief monitoringsysteem gekoppeld aan de uiteindelijke indicatoren.

5. De route

De route

'Heerlijk Holten' gaat over Holten. De profilering van Holten als attractie. Holten dat zelf op herkenbare wijze de verbinding aangaat met de attracties in de omgeving.

De ontbrekende schakel

In de omgeving van Holten is genoeg te beleven. De meest bekende plek is vanzelfsprekend de Holterberg. Natuurbeleving gekoppeld aan de mogelijkheden voor het nuttigen van een hapje en drankje trekt veel dagjesmensen. Daarnaast doet ook de Outdoors Lodge een behoorlijke duit in het zakje. Deze luxe camping trekt een speciale doelgroep van mensen die weliswaar willen genieten van een verblijf in de natuur, maar niet af willen doen aan de wens van een beetje luxe om zich heen. Ook de verschillende campings, bungalowparken en hotels in de omgeving bieden plaats aan toeristen die kiezen voor een vakantie in eigen land. Wat ontbreekt is echter een plek om naartoe te gaan, een terrasje te pakken, een hapje te eten, te kiezen uit verschillende soorten restaurants, winkeltjes te bezoeken. Kortom het gezellige vakantiedorpje waar je naartoe gaat tijdens je vakantie.

Het ontbreken van deze schakel betekent dat de keuzemogelijkheden voor de toeristen in de omgeving beperkt zijn. En daarmee wordt de

regio in zijn geheel minder aantrekkelijk voor een langduriger verblijf. Juist door Holten zelf te ontwikkelen als een attractieve pleisterplek waar je meerdere keren kunt komen om te winkelen, een galerie te bezoeken, activiteiten bij te wonen, een hapje te eten in verschillende restaurantjes en op verschillende terrasjes een drankje te drinken, breid je de keuzemogelijkheden uit. Daarmee wordt het geheel aantrekkelijker voor de toeristen die een plek uitzoeken om de vrije dagen door te brengen. Kiezen voor de ontwikkeling van Holten als een op zichzelf staande attractie betekent dus een impuls voor de attractiewaarde van de regio Holten. Heerlijk Holten staat voor Holten als zelfstandige attractie en voegt daarmee een schakel toe aan het geheel van toeristisch aanbod in de regio.

Deze profilering ontstaat niet vanzelf. Het uitgangspunt hierbij is comprimeren en verrijken. Comprimeren zorgt ervoor dat er niet in het wilde weg plannen gemaakt en uitgevoerd worden, maar dat de focus op de ingeslagen weg blijft. Het doel van verrijken is aansprekende evenementen en activiteiten toevoegen die deze richting verder vorm geven.

Op alle fronten overzicht en slim samenwerken.

Nu de missie en doelen bekend zijn, is het tijd om keuzes te maken uit de variatie van mogelijkheden die Holten biedt.

Profielen

Er zijn drie profielen waarmee de kernkwaliteiten van Holten in de toekomst worden geprofileerd.

- **Kunst & Cultuur**
- **Sport & Beweging**
- **Eco-Fun**

Deze profielen zijn tot stand gekomen uit de wensen, mogelijkheden, gesprekken, bestaande projecten en evenementen.

Het is van groot belang dat elke toekomstige ontwikkeling past binnen deze profielen, wil de visie werkelijkheid kunnen worden.

Beleven en ervaren

Naast de inzet op de versterking van het profiel, kiest Holten ook voor twee belangrijke uitgangspunten in het aanbod van activiteiten en ontwikkelingen. Net als elke andere attractie wordt het pas leuk als je niet alleen kunt beleven, maar vooral ook actief kunt deelnemen. De nieuwe en bestaande activiteiten hebben daarom altijd deze twee essentiële elementen in zich.

Ervaren

Je kunt meedoen. De kunst is niet alleen om te bekijken, maar nodigt ook uit om mee te doen. Wees zelf kunstenaar en zie een jaar later je eigen kunst geëxposeerd.

Beleven

Het is speciaal om te zien. Of het nu gaat om de Nagelhoutcollectie, het Land Art-kunstwerk dat klaar is, de Triathlon die gelopen wordt door professionals of de expositie over duurzaam bouwen; je kunt het zien, je kunt je verwonderen, je kunt het beleven.

Nadat de professionals de Triathlon gelopen hebben, kun je er zelf onderdelen van meemaken.

En wat te denken van je eigen bijdrage aan de eco-uitstraling van Holten? Hoeveel energie geef je terug aan Holten? Draag je bij aan de verdere uitbouw van het Eco-Funpark?

Kunst ervaar je in Holten.

Profiel Kunst & Cultuur

Het profileren op het gebied van kunst en cultuur begint met het zichtbaar maken van de reeds aanwezige elementen. Hier wordt op het moment al aan gewerkt met de komst van het Kulturhus

in 2010. Hier wordt de Nagelhout collectie opnieuw geëxposeerd.

Daarnaast levert de toevoeging van nieuwe culturele activiteiten een extra bijdrage aan de culturele beleving van Holten.

Voorbeelden zijn:

- *Een Land Art-festival*
Een periodiek terugkerend festival waarbij landschap en sculptuur aan elkaar gekoppeld worden. Onder leiding van een Land Art-kunstenaar werken bewoners en bezoekers mee aan de creatie van een groot kunstwerk in de buitenlucht. Zowel het werken aan het kunstwerk als het kunstwerk zelf is een attractie met de nadruk op ervaren en beleven.
- *Naghelhoumanifestatie*
In de geest van Nagelhout kunnen jonge, talentvolle kunstenaars worden uitgenodigd te werken en te exposeren in Holten. Dit levert kleine, aantrekkelijke exposities op, die door het jaarlijks terugkerend karakter een vaste plek op de regionale en mogelijk nationale evenementenkalender krijgen.
- *Architectuur van Loggers*
Rond de weg over de Berg en de Holterenk

staan diverse bouwwerken van de architect Loggers. Deze zijn opgenomen in een wandelroute die de bezoeker langs deze gebouwen leidt. De route kan uitgebreid worden met diverse inhakers, zoals een culinair arrangement.

- *Keunefeesten*
Elk jaar in september worden in Holten de Keunefeesten georganiseerd. Dit festival draait vooral om de muziek en is een bestaande cultuurdrager die breder ingezet kan worden in het kader van Heerlijk Holten.
- *Oudheidkamer Hoolt'n*
De stichting Oudheidkamer Hoolt'n maakt voorwerpen die van belang zijn voor het Holtense verleden toegankelijk voor het publiek door middel van exposities. Deze stichting kan, eventueel in samenwerking met het Kulturhus, diverse geschiedkundige items exposeren, maar ook uitbreiden naar beleefbare attracties.
- *Vereniging van Holtense Kunstenaars*
De vereniging van Holtense Kunstenaars kan ingezet worden voor diverse activiteiten zoals het Land Art-festival, de Keunefeesten en een festival rondom Holtense kunst.

“Holten maakt
sporten leuk!”

“Midden in de natuur”

Holten maakt sporten leuk

Profiel Sport & Bewegen

Met de Triathlon heeft Holten al een jaarlijks evenement op het gebied van sport. Dit evenement trekt actieve sporters en actieve supporters aan.

Ook als kruispunt van verschillende wandelpaden, zoals het Pieterpad en het Overijsselpad, is Holten een aantrekkelijk gebied waar mensen komen voor beweging, activiteit en gezondheid.

Deze elementen kunnen verder uitgebouwd worden door de toevoeging van activiteiten gericht op een breder en groter publiek. Dit publiek is tegelijkertijd een doelgroep voor de verkoop van allerlei ‘outdoor’ sportartikelen.

Voorbeelden zijn:

- *De Triathlon experience*
Het parcours van de Triathlon is niet slechts beschikbaar voor topsporters, maar is geheel of in onderdelen het hele jaar door te bewandelen, belopen en te fietsen. In Holten kun je het parcours zien of een boekje erover bij de VVV kopen. Het geheel of gedeeltelijk uitlopen van de Triathlon levert een medaille en een T-shirt, ‘I finished the Triathlon Holten’ op.

- **Wandelcentrum**
Doe een dagje Pieterpad. Wandel de Marskrameroute en het Overijsselpad. Kortom: combineer de verschillende wandel- en beweegmogelijkheden in een dorp tot een één- of meerdaags arrangement waarbij je delen van de route kunt beleven. Het kruispunt van de wandelroutes moet dan verlegd worden naar de Holterenk of de Smidsbelt.
- **Fietscentrum**
Wat voor de wandelpaden geldt, geldt net zo goed voor fietspaden. In Holten zijn bijvoorbeeld de Holterbergroute, de Needorproute en de Beusebergtour verzameld. Ook hier kan een meerdaags arrangement verzorgd worden.
- **Wellness**
Bewegen is leuk, maar daarna uitrusten nog veel leuker. Het hebben van een Wellness-center in de buurt van Holten levert een positieve bijdrage op aan de beleving van de sport-dynamiek.
- **Outdoor testcentrum**
Holten is met zijn natuurlijke omgeving de ultieme 'testomgeving' voor alle outdoor sportactiviteiten. Van wandelschoen tot

paardrijlaars, van klimgerei tot nordic walking-stok, van hiking tot luxe kamperen, alles is er te vinden. Groen is leuk in Holten.

Eco-style

Profiel Eco-Fun

Holten ligt midden in de natuur. Het groen van de omgeving loopt zichtbaar door tot in het dorp. Het meest zichtbaar is dat in de buurt van het station waar feitelijk de Holterberg begint. Deze ligging is een belangrijk element voor het opbouwen van een Eco-Funprofiel. Holten kan als dorp laten zien op welke eigentijdse manier een landelijk gebied omgaat met rust, ruimte, natuur en vergroening. Begrippen als eco-style en eco-status spelen hierbij een belangrijke rol. Holten kiest voor een actieve wisselwerking met de natuurlijke omgeving. Het doel is hier om op een leuke creatieve manier met 'eco' om te gaan, niet op een belerende manier, maar als logisch gevolg van de omgeving.

Activiteiten en ontwikkelingen die bij dit profiel horen zijn:

- **Het Eco-Funpark**
Als verbinding tussen het centrumplein en de opgang naar de berg is ruimte voor een

Eco-Funbelevingspark. In dit park speelt wind- en zonne-energie een belangrijke rol bij de attracties, maar er is ook een actieve outdoor speeltuin voor kinderen, er wordt een kijkje geboden in de keuken van het nieuwe bewuste bouwen en het is de plek waar een- of meerdaagse trips in de natuurlijke omgeving worden verkocht. Tegelijkertijd is het een goed extra steunpunt (Groentransferium) om vanuit Holten naar de Holterberg te komen. Met bijzondere vormen van vervoer, zoals fietstaxi's, een elektrische bus die frequent rijdt en mogelijk Segways kun je vanuit het dorp naar de top van de berg om daar het Natuurdiorama te bezoeken en een wandeling te maken in de natuur.

- *Eco-gadgets*
Speciale parkeerplaatsen voor hybride auto's, korting op de toegang van het Eco-Funpark als je met de trein komt. Of: meet de 'ecologische footprint' die je achterlaat bij een verblijf in Holten en probeer deze te neutraliseren; allemaal kleine verrassende zaken die als activiteit ingezet worden om meer kleur en smaak te geven aan het ecologische profiel.
- *Eco-village*
Een deel of geheel van de nieuw te bouwen

woonwijk is het voorbeeld van nieuw en toekomstgericht bouwen. Een modelwoning biedt inzicht in de manier waarop eigentijds, met respect voor het gebruik van materialen, gebouwd kan worden. De modelwoning kun je zelfs huren. Je ervaringen laat je achter op de ecoblog, een onderdeel van de website van Holten. In Holten is hier al een ondernemer mee bezig, er worden daken van sedum geproduceerd.

- *Eco-bouwmarkt*
Ook de milieubewuste klusser kan terecht in Holten. Daar is een bouwmarkt met milieuvriendelijke en duurzame materialen voor in en om het huis.

Overkoepelend

Enkele vernieuwingen die in meerdere profielen passen zijn:

- *Dorp in een modern jasje*
De horeca doet er goed aan een aansluiting te vinden bij de gekozen profielen en daar voor zichzelf het country living gevoel aan toe te voegen. Dit houdt in dat er gebruik wordt gemaakt van streekproducten, eerlijk eten (Eco-Fun), restaurants in bistro-stijl en moderne pubs en cafe's met een vleugje

lounge. De ontwikkeling van de Kom als verblijfsgebied en het te vernieuwen woonklimaat in De Kol zullen bijdragen aan het gevoel van een 'Modern village' waarin het rustige plattelands leven samen gaat met de mondiale wensen van de moderne mens.

- *Holtenpas*

Naar goed voorbeeld van de skipas in de skigebieden. Deze pas koop je in het dorp, de pas biedt kortingen op diverse activiteiten. Bijvoorbeeld in de restaurants in het dorp en op de berg, exposities in het Kulturhus, het Wellness-center en het Eco-Funpark. Ook als je de volgende keer terugkomt.

- *Reuzen en Ijskijkers*

Het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug heeft een boekje vol sagen en legenden uit de regio uitgebracht, genaamd Reuzen en Ijskijkers. Deze sagen en legenden vertellen over het ontstaan van het landschap en de naamgeving van Holten. Deze sagen en legenden kunnen verweven worden in een wandeltocht die leidt langs verschillende plaatsen die iets te maken hebben met deze sagen en waar de sagen verteld worden. Zo vormt deze tocht een overlap tussen het profiel Kunst & Cultuur (sagen), het profiel Eco-Fun (uitleg over het

ontstaan van de omgeving) en het profiel Sport & Bewegen (wandelen). Eventueel kunnen de sagen verbeeld worden op de berg in de vorm van theater of als kunstwerk.

- *Graanoogstdag*

De laatste zaterdag van juli in Holten is Graanoogstdag. Dit is een evenement, gebaseerd op het oogsten van het graan. Dit evenement kan uitgebouwd worden naar een evenement waarin Land Art en ecologisch verbouwen centraal staan.

6. Werkzaamheden

Werkzaamheden

Heerlijk Holten van start

Om het uitvoeren van Heerlijk Holten een goede start te geven, zet de gemeente de eerste stap. Deze stap wordt gezet door de uitvoering van projecten uit het programmaplan Holten Hoger Op en nieuwe projecten. Deze projecten moeten de visie direct 'smoel' geven.

Het gaat dan om:

- De bouw van het Kulturhus (gestart, voltooiing medio 2010).
- Het starten van de aanpak van de buitenruimte (Smidsbelt).
- Verkeersmaatregelen om van de dorpskern een gezellig verblijfsgebied te maken
- Ruimte maken voor nieuwe ontwikkelingen langs het dorpsplein.
- Het aanwijzen van de Holterenk als 'podium' van de culturele beleving van Holten. (Land Art, Graanoogstdag)
- Evenementenkalender verder ontwikkelen.
- Start woningbouw in De Kol.

Ook bestaande, reeds opgenomen verbeteringen van de buitenruimte zoals de jaarlijkse onderhoudsbeurt, het opknappen van straten en verbeteren van parkeerterreinen zijn allemaal punten die uiteindelijk zorgen voor een betere profilering van de dorpskern.

Deze eerste stappen hebben uitdrukkelijk de bedoeling om investeerders en ondernemers te motiveren en vanaf nu gezamenlijk de visie vorm te geven.

Bewaking van de uitstraling dorpskern

De uitstraling van de dorpskern moet passen bij Holten zoals het was, maar ook bij het nieuwe en zelfverzekerde Holten. Dorps met een modern karakter, geschikt voor grote aantallen toeristen. Deze toeristen moeten moeiteloos hun weg kunnen vinden van de gevarieerde winkelstraat met kleine winkels naar het knusse maar logisch ingerichte dorpsplein, dat stiekem een groot oppervlak bestrijkt.

De Smidsbelt moet als centrale plek in het dorp plaats bieden aan een keur aan horecagelegenheden met terrassen, waardoor zowel toeristen als inwoners eerder geneigd zijn wat langer in het centrum te verblijven.

Het zou goed zijn om hier ook een veilige speelplek voor kinderen te creëren, zodat de ouders wat kunnen drinken op het terras, terwijl de kinderen zich vermaken.

De Holterenk als podium

Buiten de dorpskern is er een mogelijkheid om de Holterenk te laten functioneren als enerzijds een

“In Holten
heb je de ruimte.”

plaatje voor een Ansichtkaart en anderzijds als natuurlijke brug tussen berg en dorp. Deze functie kan versterkt worden door buitenexposities te houden van Land Art of tijdelijke beeldenroutes. Combinaties met het Kulturhus en cursussen in de buitenlucht zijn vanzelfsprekend in het profiel Kunst & Cultuur.

Door de bezoeker de kunst niet alleen te laten zien, maar ook te laten ervaren, zal een grotere aantrekkingskracht van Holten uitgaan en zal de verblijfsduur ook toenemen.

Belangrijke verkeersmaatregelen

De gemeente Rijssen-Holten heeft een omvangrijk plan voor verkeersmaatregelen. Deze maatregelen houden onder andere in dat het centrum goed

bereikbaar blijft voor het publiek en voor laden en lossen. Het verkeer dat geen bestemming heeft in het centrum wordt via een ring rond het centrum geleid. Het centrum en de parkeerterreinen zijn vanaf deze ring goed bereikbaar. Het verkeer kan daarbij niet meer door het centrum rijden maar wordt steeds teruggeleid naar de ring.

Vanuit de ambities van Heerlijk Holten is het van belang dat toekomstig te nemen verkeersmaatregelen altijd in afstemming met de ambities van Heerlijk Holten worden gebracht.

Dit kan betekenen dat inpassing in het landschap of de bebouwde omgeving een belangrijke voorwaarde is om ervoor te zorgen dat bestaande kwaliteiten niet teniet worden gedaan door noodzakelijke verkeersmaatregelen. Een voor-

beeld is de Holterenk of de stationsomgeving. De aanleg van wegen in dit gebied zal altijd omkleed moeten worden met inpassingsmaatregelen om op die manier bijvoorbeeld de weidse uitstraling van de Holterenk als podium voor de dorpskern van Holten te behouden. Dit geldt ook voor de stationsomgeving. Om ervoor te zorgen dat de dorpskern via de stationsomgeving een directe verbinding heeft met de voet van de Holterberg, zijn inpassingsmaatregelen die leiden tot een goed verblijfsklimaat rondom het station noodzakelijk.

De parkeerbehoefte is een zorg van zowel ondernemers als de gemeente. Deze parkeerbehoefte van bewoners en toeristen zal blijven en toenemen, dus is er een goede oplossing nodig. Binnen de visie, waarin Holten gepresenteerd wordt als een 'groen' dorp, blijft de behoefte bestaan aan makkelijk bereikbare winkels en goed toegankelijke toegangswegen. Een oplossing hiervoor kan een Groentransferium zijn (eventueel met voorkeursplaatsen voor hybride of elektrische auto's) aan de rand van het dorp, bijvoorbeeld bij het station. Waarbij het een idee is om aan te sluiten bij de Nationale ambitie om tenminste 10.000 oplaadpunten voor elektrische auto's verspreid over heel Nederland te hebben.

Daarnaast kunnen ook enkele 'uurplaatsen' aangeboden worden op strategische plekken in het dorp. Daar moet de herinrichting van de dorpskern op berekend zijn.

Meerwaarde door combineren

Een Groentransferium krijgt een meerwaarde als het tegelijkertijd een parkeerplaats is voor bijvoorbeeld een attractiepark/Eco-Fun speelparadijs. Het Enkcoterrein zou voor het Eco-Funpark de uitgelezen plek zijn, omdat dan een 'logische belevingsroute' ontstaat tussen gezellige dorpskern, transferium, speelparadijs, Enk en Holterberg. De toerist valt zo van de ene beleving in de andere.

Mentale omschakeling

Door al dit soort ingrepen zal de attractieve waarde van Holten als vestigingsplaats vergroten en zullen zowel nieuwe ondernemers als toeristen als inwoners zich komen vestigen in Holten. Naast de fysieke ingrepen in de ruimte, is een gedachtewending van ondernemers en gemeente noodzakelijk.

Nieuwe plannen, ideeën en initiatieven krijgen een toets op combinaties met de gekozen profielen en bijbehorende ontwikkelingen: een ondernemer van een massagesalon op de berg

biedt een Triathlonarrangement aan, de restaurants hebben een speciaal menu voor hardlopers en de plaatselijke fotostudio vereeuwigd de winnaars op grote doeken die door de gemeente worden opgehangen, bijvoorbeeld aan het oude gemeentehuis.

Dit soort samenwerking nodigt de toerist uit, en daagt hem/haar uit verder te kijken in Holten en er terug te komen. Holten heeft al een grote reputatie als het gaat om samenwerking van de bevolking en het succes hiervan is bekend.

Holten Hoger Op & Heerlijk Holten

Een aantal stappen staan verwoord in het programmaplan Holten Hoger Op. Het geheel van plannen in dit plan draagt op een positieve manier bij aan de uitvoering van de visie.

- *Woonwijk de Nieuwe Kol*
De planontwikkeling voor de nieuwe woonwijk op het 'oude industrieterrein' is in een gevorderd stadium. Het ontwerp van het bestemmingsplan is gereed. Deze nieuwe woonwijk geeft Holten vanaf de Holterenk en het stationsterrein een nieuwe frisse aanblik doordat het zicht op het industriële terrein verdwijnt. Zodra zicht is op de start van het project kan het gebied voorzien worden van

een duidelijk bouwboard waar onder de noemer Heerlijk Holten de bouw aangekondigd wordt.

- *Centrum Holten - De Kom*
Het Centrumplan Holten draagt in grote mate bij aan het realiseren van de visie Heerlijk Holten. Juist het centrum wordt het brandpunt van de activiteiten. Het is het start- en eindpunt van verschillende bezoeken aan de omgeving. Het plan valt in drie elementen uiteen. De buitenruimte, plannen van reeds gevestigde ondernemers en plannen van externe partijen. De gemeente heeft een besluit genomen om het Kulturhus te realiseren als een eerste nieuw project in het centrum. Tegelijkertijd zal een deel van de buitenruimte aangepakt worden. Deze ontwikkeling mag als een uitdaging voor de reeds gevestigde ondernemers gelden.
- *Kulturhus*
De bouw van het Kulturhus is gestart en moet medio 2010 afgerond worden. Het Kulturhus is een eerste fysieke invulling van de aanpak van de Kom. Tegelijkertijd is het ook een eerste propositie voor het bundelen van krachten op het gebied van kunst en cultuur.
- *Stationsomgeving - Groentransferium*
Het Groentransferium ontsluit de Holterberg

op een nieuwe locatie. Om er voor te zorgen dat bezoekers hun auto kwijt kunnen is meer ruimte nodig. Daarnaast verdient een natuur gebied zoals de Holterberg meerdere plekken waar je aan je bezoek kunt beginnen. Het idee is om naast het hoofdstunpunt op de berg ook aan de voet van de berg bezoekers op te vangen. Dit transferium vangt enerzijds de parkeerdruk van de berg op en levert anderzijds een geheel nieuw perspectief van waaruit de berg bezocht kan worden. Een interessante locatie voor het transferium is de stationsomgeving van Holten. Vanuit het perspectief van Heerlijk Holten zou daarmee ook een goede impuls gegeven kunnen worden aan de zelfstandige positie van Holten als attractie. De plannen om gezamenlijk met de provincie te zorgen voor een betere ontsluiting van het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug willen we vanuit het perspectief van Heerlijk Holten koppelen aan de ambities van Holten om zich te profileren als inspirerende Eco-Fun village. Op die manier kan het Groentransferium zich ook meer onderscheiden en op een vernieuwende manier bijdragen aan een toeristisch recreatief bezoek aan het door de provincie omschreven 'wilde hart van Overijssel'.

- *Verbinding Holten - Kom naar Holten - Berg*
H+N+S Landschapsarchitecten heeft een gebiedsvisie opgesteld met betrekking tot de verbinding tussen De Kom en de Holterberg. De hoofdpunten uit deze visie zijn: Holten moet zichzelf als een volwaardige plek aan de rand van het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug op de kaart zetten. Door het verfijnen van het routenetwerk rond en op de Holterenk kan de verblijfstijd in het gebied rond het centrum worden verlengd. Het verfijnen kan onder andere door het aanleggen van een belvédèrepad, het uitwerken van een Ijskijkeroute op de Enk, het oprichten van een uitkijktoren op de helling van de berg en het organiseren van een spraakmakend landschapsevenement. Op die manier wordt het mogelijk om op landelijk en regionaal niveau nieuw publiek naar Holten te trekken en aan Holten te binden.
- *Helderheid van routes en netwerken*
Het trekken van mensen door een heldere looplijn vanuit het centrum van Holten naar het hoofdstunpunt en vice versa. Een nieuw of bestaand programma langs de route lokt door middel van een strategisch lijnenspel van paden en zichtlijnen de recreant de berg op.

- *Sportpark 't Vletgoor*

Het nieuw aan te leggen Sportpark 't Vletgoor kan een bijdrage leveren aan het profiel sport en bewegen.

- *Verkeersmaatregelen*

De gemeente Rijssen-Holten heeft een lange termijnplanning gemaakt voor de aanpak van het verkeer, het Verkeersstructuurplan (VSP). In fasen wil men het verkeer uit het hart van het centrum halen, zonder daarmee de bereikbaarheid van het dorp aan te tasten. Bij de uitvoering van de verkeersmaatregelen is het van belang om te kijken op welke manier deze een positieve bijdrage leveren aan de ambities van Heerlijk Holten. De eerste fase van het VSP start op korte termijn. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van de dorpskern tot verblijfsgebied en het realiseren van het centrumplan de Kom.

Bij de uitvoering van de verdere fasen is het van belang dat de infrastructuur zo wordt ingepast dat de kwalitatieve waarde van de stationsomgeving en de Holterenk in relatie met de dorpskern op een goede manier ingezet kan worden om de ambities van Heerlijk Holten te bewerkstelligen.

7. Keuzes

Keuzes

Stukje bij beetje

Niet alles kan tegelijkertijd uitgevoerd worden; de drie profielen, die gezamenlijk van Holten een attractie maken, zijn niet van vandaag op morgen gerealiseerd. Het is de kunst om eerst in te zetten op de meest kansrijke ontwikkelingen. Dit betekent echter niet dat initiatieven met betrekking tot de andere profielen niet gestart kunnen worden, wanneer er een kansrijk en makkelijk haalbaar plan is moet de gemeente dit zeker overwegen.

Sport & Bewegen

Op dit moment lijkt het profiel 'Sport & Bewegen' de meeste potentie te hebben; de Triathlon is immers al een gegeven. Elk jaar wordt er meer en meer rondom de Triathlon georganiseerd. Door de internationale uitstraling van de Triathlon is het eenvoudig om mensen de mogelijkheid te bieden de Triathlon bij te wonen en gedurende het jaar delen van de Triathlon zelf uit te voeren.

Het stappenplan richting het profiel Sport & Bewegen kan er zo uit zien:

In samenwerking met de organisatie van de Triathlon het vermarkten van de Triathlon als eerste stap:

Rondom de Triathlon is het mogelijk om:

- arrangementen te ontwikkelen in samenwerking met ondernemers;
- merchandise te ontwikkelen (T-shirts, mascottes, meelopen van de laatste kilometer, de 10 procent Triathlon ervaring);
- aankondigingen te doen voor verschillende vervolgvacatures.

Kunst & Cultuur en Eco-Fun

De andere twee elementen van het totale profiel van Holten vergen een ander ontwikkelingsritme. Een Land Art-festival is er niet van de een op de andere dag. Een Eco-Fun park is vooral afhankelijk van de investeringsbereidheid van ondernemers. Dit wil niet zeggen dat plannen gebaseerd op dit profiel niet ingepast kunnen worden, of dat er niet gestart kan worden met acties die een bijdrage leveren aan deze profielen, zoals:

- uitbreiden van de Loggersroute;
- breder inzetten op de Graanoogstdag en de Keunefeesten;
- opzetten van een Kulturhus "preview";
- opzetten Nagelhoutmanifestatie samen met vereniging Holtense kunstenaars.

Rasterplan

In een volledig ingevuld rasterplan kan men goed zien op welke terreinen meer ingezet moet worden om de visie werkelijkheid te laten worden. Op de volgende pagina is een aanzet gedaan voor een rasterplan. In een sessie met betrokkenen kan dit plan verder aangevuld worden. Dan zullen tevens de blinde vlekken boven komen drijven, die vervolgens ook uitgewerkt kunnen worden. Tijdens creatieve sessies is het mogelijk om de verschillende partijen enerzijds te stimuleren in ondernemen en anderzijds op een andere manier met elkaar in contact te laten komen.

Een andere kijk vergt immers een andere manier van handelen en denken.

Dit raster is verre van volledig, het is een eerste aanzet en moet verder ingevuld worden, in eerste instantie door de gemeente, maar ook initiatieven van andere organisaties moeten hierin opgenomen worden.

	kunst & cultuur	sport & bewegen	Eco-Fun
<i>Kulturhus</i>	●		
<i>Aanpak buitenruimte Kom (Smidsbelt)</i>	●	●	●
<i>VSP fase 1</i>	●	●	●
<i>Opstarten Evenementenkalender</i>	●	●	●
<i>Creatieve sessie met betrokkenen</i>	●	●	●
<i>Woningbouw De Kol</i>			●

“Ruimte scheppen voor
eigen initiatieven”

8. Organisatie

Wie uit de schaduw stapt, komt in de schijnwerpers te staan. Het uitvoeren van de visie Heerlijk Holten vraagt om daadkracht. Want kiezen betekent ook uitsluiten, profileren betekent discipline. Omdat de gemeente niet alles kan en wil uitvoeren en juist voor de realisatie de samenwerking zoekt met inwoners, ondernemers en ontwikkelende partijen is het belangrijk om de uitvoering van Heerlijk Holten te voorzien van een goede organisatie. Daarom gaat de gemeente uit van het motto: 'ruimte scheppen voor eigen initiatief'. De gemeente valt hierbij niet terug op de klassieke regierol, maar wil initiërend, uitdagend en organiserend met partijen samenwerken om zo verschillende initiatieven op een goede manier op elkaar af te stemmen. Als intermediair zorgt de gemeente voor het leggen van verbanden tussen partijen die bezig zijn met het plannen van evenementen. De gemeente sluit aan bij initiatieven om ontwikkelingen verder te trekken. Maar ze durft ook partijen bij elkaar aan tafel te krijgen om te kijken hoe ontwikkelingen, plannen en ideeën op een goede manier aan elkaar gekoppeld kunnen worden.

De gemeente staat open voor initiatieven en zal met Heerlijk Holten als uitdagende propositie proberen door samenwerking te bewerkstelligen

dat alleenstaande initiatieven gezamenlijk verder worden gebracht. Juist de betrokkenheid van andere partijen is van belang als het gaat om het bereiken van het einddoel.

Een van de eerste stappen daarin is het verder ontwikkelen van de evenementenkalender. Hiervoor kan succesvol aangesloten worden bij bestaande initiatieven van horeca- en recreatie-ondernemers en de VVV. Als het gaat om centrumontwikkelingen dan staat de gemeente open voor innovatieve organisatiemodellen, waarbij ontwikkelaar, ondernemers met initiatieven en de gemeentelijke organisatie gezamenlijk kijken wat wanneer op welke manier uitgevoerd kan worden en wie voor welke taak de daadwerkelijke verantwoordelijkheid neemt. De gemeente formuleert met de visie Heerlijk Holten een duidelijke propositie. Ondernemers en ontwikkelaars zijn welkom om daar op hun eigen manier invulling aan te geven. De gekozen profilering is daarin leidraad maar nooit maatgevend. In een gezamenlijk proces van ontwikkeling streeft de gemeente naar het uitvoeren van Heerlijk Holten als iets dat van iedereen is.

Communicatie

Heerlijk Holten is geen plan dat door de gemeente alleen uitgevoerd kan worden. Burgers, onder-

nemers, mensen met wilde plannen, toeristen en investeerders, iedereen kan en moet een onderdeel van Heerlijk Holten zijn om het plan te laten slagen. Dat maakt communicatie een essentieel onderdeel van Heerlijk Holten. Mensen moeten enthousiast worden voor Heerlijk Holten, deelnemer willen zijn en kunnen zeggen “Door mij is Holten weer Heerlijk”.

Goede communicatie helpt Heerlijk Holten in het begrijpelijk houden van de veranderingen. Waarom zoveel verkeersmaatregelen? Waarom wordt er ineens aan de Holterenk gewerkt? Wanneer dit soort veranderingen niet goed aan de betrokkenen gecommuniceerd wordt zal er onbegrip en uiteindelijk onwil ontstaan en dat zou juist een belemmering van Heerlijk Holten zijn.

Ook communicatie over de vorderingen en haalbaarheid van de plannen is essentieel. Een ambitieuze visie wordt snel afgeschilderd als onhaalbaar. Er zal dus veel moeten worden gecommuniceerd over de planning, ontwikkelingen en de looptijd van het plan. Zo blijft men zien dat Heerlijk Holten in ontwikkeling is.

Daarnaast moet helder worden dat iedereen mee kan werken. Er zal aan de ondernemers in het

centrum duidelijk gemaakt moeten worden welke mogelijkheden zij hebben, welke kansen er liggen en hoe de gemeente daar mee om zal gaan.

Veelvuldige communicatie zal ook de zichtbaarheid van Heerlijk Holten vergroten. Deze zichtbaarheid kan worden vergroot door aan alles wat ook maar enigszins in het kader van Heerlijk Holten kan gebeuren te labelen met een Heerlijk Holten-tag. Deze tag is een klein beeldmerk, een logo, wat in een oogopslag duidelijk maakt dat een werkzaamheid gebeurt in het kader van Heerlijk Holten. Door bijvoorbeeld het normale onderhoud van het groen en de buitenruimten uit te voeren onder de noemer Heerlijk Holten zien de mensen dat er binnen deze visie wat gebeurt, dat er gericht gewerkt wordt aan hun Holten. En dat inspireert!

“Inspirierend Holten.”

Aan de slag

9. Aan de slag met Heerlijk Holten!

Holten rekt af met de bescheiden plaats en stapt uit de schaduw. Holten ontwikkelt zich als strategisch middel- en eindpunt van attracties en activiteiten in de omgeving. Holten biedt als nieuwe attractie meerwaarde aan de rest van de omgeving en zorgt daarmee voor een breder en aantrekkelijker aanbod.

Holten zet daarom in op:

- een aantrekkelijk centrum;
- meer variatie in de horeca in het centrum;
- een duidelijk profiel;
- het doorontwikkelen van de evenementenkalender;
- een slim gekozen uitvoeringsstrategie;
- de start van verschillende projecten;
- het uitdragen van de gezamenlijke visie.

Plan van aanpak

Er zitten al een aantal projecten in de planning die kunnen bijdragen aan het realiseren van Heerlijk Holten. Deze zijn hieronder beschreven en onderverdeeld in projecten voor het organiserend vermogen, projecten voor de korte termijn en projecten die waarschijnlijk een langere ontwikkelingstijd nodig hebben.

Organiserend vermogen

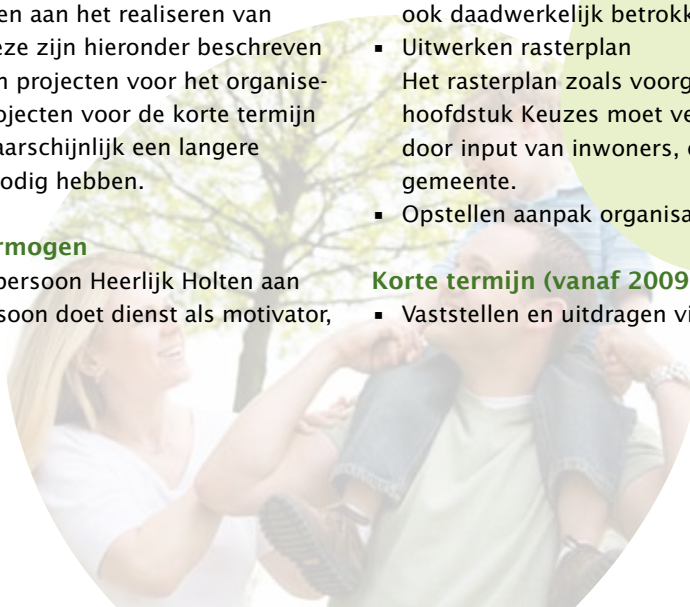
- Stel een contactpersoon Heerlijk Holten aan
Deze contactpersoon doet dienst als motivator,

stimulator voor het organiserend vermogen, visiebewaker en intermediair. Hij of zij zorgt ervoor dat de verschillende initiatiefnemers met elkaar in contact komen en weet nieuwe initiatieven te linken aan al bestaande evenementen. Tot slot zorgt deze contactpersoon ervoor dat nieuwe initiatieven aansluiten op de visie.

- Opstellen communicatiekalender
Er moet op het goede moment gecommuniceerd worden over de activiteiten en projecten die gaan bijdragen aan Heerlijk Holten. Door hier een communicatiekalender voor op te stellen wordt duidelijk wanneer er welke uitingen moeten worden gedaan.
- Doorontwikkelen evenementenkalender
Er is een evenementenkalender in ontwikkeling. Het is zaak dat deze snel door ontwikkeld wordt. De gemeente zorgt ervoor dat die instanties die hierbij betrokken moeten zijn ook daadwerkelijk betrokken worden.
- Uitwerken rasterplan
Het rasterplan zoals voorgesteld in het hoofdstuk Keuzes moet verder gevuld worden door input van inwoners, ondernemers en de gemeente.
- Opstellen aanpak organisatie van de visie

Korte termijn (vanaf 2009 - 2010)

- Vaststellen en uitdragen visie Heerlijk Holten

Op het moment dat de visie Heerlijk Holten is vastgesteld door de raad moet de visie ook uitgedragen worden onder de bevolking. Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld op informatieavonden of doormiddel van een folder.

- **Ontwerpen Heerlijk Holten-tag**
Heerlijk Holten moet gaan leven onder de bevolking. Door alle acties te labelen met een beeldmerk ziet men eerder dat er actie ondernomen wordt.
- **Claim het kruispunt van wandelpaden**
Door op de Smidsbelt een bord te plaatsen met de tekst "Hier kruisen het Pieterpad, het Overijsselpad en het Marskramerpad" kan op een goedkope manier gestart worden met de profilering op het profiel sport & bewegen.
- **Aanpak de Kom**
De Kom krijgt op de wat langere termijn een grondige aanpak. Toch is het mogelijk om op korte termijn al actie te voeren in het kader van Heerlijk Holten. Al is het maar door het normale onderhoud onder de noemer Heerlijk Holten uit te voeren.
- **Creatieve sessie innovatieve toeristische arrangementen**
Door een creatieve sessie met de betrokken ondernemers uit Holten te organiseren wordt een aanzet gegeven tot het ontwikkelen van innovatie ideeën.

- Opstellen recreatieve inspiratiegids
De ideeën die ontwikkeld zijn in de creatieve sessie met de ondernemers worden uitgewerkt in een creatieve inspiratiegids die ondernemers kan aanzetten tot het ontwikkelen van nieuwe plannen.
- Evenement rondom opening Kulturhus
Het Kulturhus is onderdeel van het profiel Kunst & Cultuur. Daarom is de opening van het Kulturhus een goed moment om officieel te starten met het profiel Kunst & Cultuur. Dit moet in samenwerking met de mensen van het Kulturhus uitgewerkt worden tot een evenement.
- Verkeersmaatregelen
Uitvoeren van VSP fase 1.
- Woningbouw in de Kol
Ook de woningbouw in de Kol heeft invloed op de uitvoering van de visie.
Het geeft een nieuwe aanblik aan Holten en kan daarom ook ingezet worden voor Heerlijk Holten.

Gaandeweg het proces zullen er meer activiteiten en acties toegevoegd kunnen worden aan deze lijst.

